

Hieronder lichten wij ons dringende verzoek inhoudelijk nader toe:

Het wetsvoorstel Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) is op 22 september 2015 aangenomen door de Tweede Kamer en ligt nu bij de Eerste Kamer. De wet is een aanpassing van de Wabo en regelt de randvoorwaarden voor gemeenten en provincies om tot een hogere kwaliteit van VTH te komen.

Onderdeel van deze transitie is een wijziging van het Besluit Omgevingsrecht (hierna: AMvB VTH). De concepttekst is op 21 oktober 2015 via internet opengesteld ter consultatie. Over de concept tekst van de AMvB VTH en de bijbehorende concept Nota van toelichting, willen wij graag de volgende opmerkingen maken:

1. Koppeling package deal versus concept AMvB VTH

Geconstateerd wordt dat de structuur van de concept AMvB VTH moeilijk is te doorgronden, omdat de koppeling met de package deal ontbreekt. Dit maakt het lastig om de verschillen tussen de package deal en de concept AMvB VTH inzichtelijk te krijgen. Dit wordt als een gemis ervaren omdat de staatssecretaris in het VNG-magazine van 25 september 2015 uitspreekt, dat het Basistakenpakket v2.3 in de AMvB VTH niet wordt uitgebreid. Zo wordt bijvoorbeeld in de concept AMvB VTH bij diverse categorieën de "Wet milieubeheer" aangehaakt bij de "Wet bodembescherming" en andersom. Als tweede voorbeeld wordt benoemd punt 10 uit het Basistakenpakket v2.3 welke expliciet gaat over "ketengerichte milieutoezicht" terwijl dit in de concept AMvB VTH wordt beschreven als "waaronder tevens wordt begrepen het ketentoezicht". Wij stellen voor om de tekst in overeenstemming te brengen met de tekst uit het Basistakenpakket v2.3;

2. Inconsequente terminologie

In de gehele concept AMvB VTH en de bijbehorende Nota van toelichting worden diverse termen en begrippen, zoals: "de wet" -in art 7.2 eerste lid onder d in relatie tot art 5.1 Wabo-, "toezicht", "milieutoezicht", "omgevingsvergunning", "omgevingsvergunning milieu" en "uitvoering", niet consequent gebruikt. Daardoor ontstaat onduidelijkheid over de reikwijdte van de concept AMvB VTH;

3. Complex en bovenlokaal criterium voor inrichtingen

Wij concluderen uit de concepttekst en bijbehorende nota van toelichting van de AMvB VTH dat het takenpakket, zoals dat in het Basistakenpakket v2.3 is vastgelegd, wordt uitgebreid. De eerder geformuleerde uitgangspunten voor het Basistakenpakket v2.3: "complex" en "bovenlokaal", in de basis benoemd in het rapport Mans, het fundament voor de RUD's, wordt volgens ons losgelaten. Daarnaast zien wij een verschuiving van solitaire bedrijfssoort naar een branche indeling.

Het doel om het Basistakenpakket v2.3 nader te preciseren, is op zichzelf verdienstelijk, maar leidt er in het onderhavige voorstel toe, dat het toezicht op aanmerkelijk meer bedrijven aan de regionale uitvoeringsdienst wordt toebedeeld. Ook voor bedrijven waar geen sprake is van 'complex' of "bovenlokaal".

In Friesland heeft de package deal al geleid tot discussie over de taken, die wel of niet door een regionale dienst zouden moeten worden uitgevoerd. De uitgangspunten complex en bovenlokale effecten heeft aan deze discussie ten grondslag gelegen. De Friese bestuurders en het algemeen bestuur van de Friese omgevingsdienst (hierna: FUMO) hebben daarbij op grond van de uitgangspunten voor een aanpassing van het Basistakenpakket gekozen. Er is op dit moment een logische samenhang van werkzaamheden tussen de gemeenten en de FUMO.

In de concept AMvB VTH worden bijvoorbeeld alle stookinstallaties, schapenhouderijen, solitaire windturbines, garagebedrijven en benzineverkooppunten onder het Basistakenpakket gebracht, terwijl daar naar onze mening geen sprake is van complexe bedrijven of bovenlokale effecten;

4. Casemanagement

Er wordt een trendbreuk gesignaleerd in de afhandeling van Wabo-taken. De door de staatssecretaris geschetste rol van de Wabo-casemanager, welke in onze organisatie is ingebed, komt hiermee in het geding. Door het beoogd beleggen van meer taken bij de omgevingsdiensten is het logischerwijs te voorzien dat deze rol, die feitelijk bij het bevoegd gezag behoort, langzaam richting omgevingsdienst lijkt te verschuiven. Dit mede in relatie tot de eisen welke voor deze functie volgen uit de Kwaliteitscriteria 2.1;

5. Afhandeling meldingen

Het beoordelen van meldingen Activiteitenbesluit en Besluit Bodemkwaliteit worden in de concept AMvB VTH ondergebracht bij de omgevingsdienst. Dit is een uitbreiding ten opzichte van het Basistakenpakket v2.3. Dit mede in relatie met het genoemde onder punt 4 van deze reactie. De Friese bestuurders en het Algemeen Bestuur van de FUMO zijn van mening, dat het beoordelen van meldingen geen onderdeel uitmaakt van het milieutoezicht en als zodanig ook niet valt onder het Basistakenpakket. Natuurlijk geldt dit ook voor: het voorbereiden van beschikkingen tot het stellen van maatwerkvoorschriften, het beoordelen van gelijkwaardigheid van maatregelen en het daartoe voorbereiden van beschikkingen;

6. Handhaving

In aanloop naar de bekendmaking van de concept AMvB VTH is uitgesproken dat deze AMvB een bevestiging is van de huidige package deal [VNG magazine 25-9-2015]. De taak handhaving is in de package deal niet genoemd, zodat hier sprake is van een ongewenste uitbreiding van het takenpakket van de omgevingsdienst. Door het beoogd beleggen van meer taken bij de omgevingsdiensten is het logischerwijs te voorzien dat deze rol, die feitelijk bij het bevoegd gezag behoort, langzaam richting omgevingsdienst lijkt te verschuiven. Dit mede in relatie tot de eisen welke voor deze functie volgen uit de Kwaliteitscriteria 2.1;

7. OBM

De Friese bestuurders en het Algemeen Bestuur van de FUMO hebben besloten om de beoordeling van een aanvraag van een OBM toets met de bijbehorende melding van agrarische bedrijven neer te leggen bij de gemeenten. Indien de beoordeling leidt tot een uitgebreide procedure wordt dit door de FUMO behandeld. Deze uitgangspunten willen wij graag aangepast zien in de AMvB VTH. Daarnaast begrijpen wij de koppeling tussen OBM-plichtig en de voorgestelde overgang van toezicht van deze bedrijven niet. In onze optiek moet deze worden gekoppeld aan de systematiek van de indeling "complex" en "bovenlokaal";

8. Wet bodembescherming

De concept AMvB VTH stelt voor om bedrijfsmatige activiteiten als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit, het saneren van de bodem en bedrijfsterreinen, het lozen van grondwater vanuit een proefbronnering in het kader van een saneringsonderzoek of vanuit een bodemsanering voor zover dat plaatsvindt buiten een inrichting, onder te brengen bij de omgevingsdienst. Ook hierin wordt geen onderscheid gemaakt in "complex/bovenlokaal" versus "niet complex/lokaal". Vanuit onze optiek moet onze gemeente de "niet complex en/of lokale" activiteiten in eigen huis kunnen uitvoeren.

Het volumecriterium zoals genoemd in de Wet bodembescherming kan wat ons betreft voor de uitvoering gehandhaafd blijven;

De taak toezicht, het beoordelen van meldingen en het afgeven van beschikkingen, op het binnen een inrichting lozen van grondwater vanuit een proefbronnering in het kader van saneringsonderzoek of vanuit een bodemsanering is in de package deal niet genoemd, zodat hier sprake is van een ongewenste uitbreiding van het takenpakket van de omgevingsdienst. Door het beoogd beleggen van meer taken bij de omgevingsdiensten is het logischerwijs te voorzien dat deze rol, die feitelijk bij het bevoegd gezag behoort, langzaam richting omgevingsdienst lijkt te verschuiven. Dit mede in relatie tot de eisen welke voor deze functie volgen uit de Kwaliteitscriteria 2.1;

9. Aanlegvergunningen

In de concept AMvB VTH wordt het milieutoezicht op activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning, op grond van ex art 2.1 eerste lid onder b. Wabo, is vereist ondergebracht bij de omgevingsdienst. Wij zijn van mening dat, daar waar de gemeente verantwoordelijk is voor het verlenen van de vergunning deze ook verantwoordelijk zal blijven voor het toezicht. Ook voor deze taken geldt de vraag of deze taak als "complex" en "bovenlokaal" kunnen worden aangemerkt;

10. Inspectieview

Duidelijkheid moet worden gegeven of het gebruik van Inspectieview niet strijdig is met de regelgeving van de Archiefwet;

11. Uitvoeringstaken versus beleidstaken

De package deal spreekt louter en alleen over uitvoeringstaken voor de omgevingsdienst. Uit paragraaf 7.3 van de concept AMvB VTH en de nota van toelichting wordt afgeleid dat de omgevingsdienst mogelijk beleidsmatige taken worden toegedicht. Dit is een ongewenste uitbreiding van het takenpakket van de omgevingsdienst. Dit met name daar beleidsontwikkeling een autonome bevoegdheid van de gemeente betreft. Het niet gewenst is dat de omgevingsdiensten zich gaan mengen in de beleidslus van de BIG-8.

Indien de concepttekst van de AMvB in deze vorm wordt vastgesteld, heeft dit een grote impact op de bedrijfsvoering van onze gemeente. Dit zowel op organisatorisch-, financieel-, personeel- en beleidsmatig vlak. Wij houden er rekening mee dat dit een reorganisatie van taken zal betekenen.

Daarnaast staat deze insteek haaks op onze gemeentelijke visie. Wij willen, als robuuste gemeente, zoveel als mogelijk taken in eigen huis uitvoeren en gaan daarbij integraal te werk. Wij hebben daarvoor de omvang en kennis in huis en staan daardoor dicht bij onze samenleving. Bovendien staat deze ontwikkeling haaks op ons gemeentelijk handhavingsbeleid, waarin is vastgelegd dat voor alle Wabo-taken zoveel mogelijk integrale handhaving dient plaats te vinden.

Binnen onze gemeente proberen wij om een totaal overzicht te verkrijgen van de volledige impact van deze wetwijziging op onze organisatie. U kunt hierover contact opnemen met mevrouw M.N. de Vries, telefoonnummer 0513-617612, mail m.devries@heerenveen.nl.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerenveen.

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

F.H. Perdok

T.J. van der Zwan